

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

14 januari 2009

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR OPENBARE WERKEN, MOBILITEIT EN ENERGIE

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de nieuwe dakisolatiepremie	
Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de kritiek van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) op de nieuwe dakisolatiepremie	
Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de dakisolatiepremie	1
Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de toepasbaarheid van golfenergie	6
Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de mogelijkheden van piëzokristallen voor het opwekken van stroom	8
BIJLAGE	
Bijlage bij de gekoppelde vragen over dakisolatie	13

Waarnemend voorzitter: de heer Jan Peumans

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de nieuwe dakisolatiepremie

Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de kritiek van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) op de nieuwe dakisolatiepremie

Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de dakisolatiepremie

De voorzitters: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mevrouw de minister, in de Septemberverklaring werd een nieuwe dakisolatiepremie aangekondigd. Vanaf 2009 zou iedereen die in een bestaande woning minstens 50 vierkante meter dakisolatie plaatst, een premie krijgen van 500 euro. In totaal zou deze maatregel jaarlijks zo'n 44 miljoen euro kosten.

Degelijk isolatiemateriaal is vandaag op de markt verkrijgbaar vanaf 4 euro per vierkante meter. Als men dat zelf plaatst, komt dat dus op 200 euro. Dat betekent dat er van de premie van 500 euro 300 overbodig zijn. Door gezamenlijke aankoopacties, zoals het ACW en de Gezinsbond organiseren, kan men het isolatiemateriaal zelfs nog goedkoper aankopen. Door de extra premie, bovenop de reeds bestaande premies voor dakisolatie, zullen sommigen dus meer geld ontvangen dan de dakisolatie kost.

Dit is ook de SERV niet ontgaan. De SERV plaatst grote vraagtekens bij deze maatregel. De SERV noemt dit "geen efficiënte besteding van overheidsgeld". Binnen het Vlaams Energieagentschap (VEA) heb ik mensen zelfs horen fluisteren dat het om een eerste verkiezingsstunt van minister Crevits gaat. Dat laat ik natuurlijk voor hun rekening. Onderzoek leert dat de nieuwe premie voor een groot deel dreigt terecht te komen bij gezinnen die ook zonder die extra 500 euro hun dak zouden isoleren. Bovendien wordt ervoor gewaarschuwd dat, als gevolg van de geringe controleerbaarheid op de effectieve plaatsing van de isolatiematerialen waarvoor men een premie kreeg, het risico op misbruik en zelfs op zwendel in isolatiematerialen reëel is.

De nieuwe premie dreigt andermaal onvoldoende die gezinnen te bereiken die ze het hardst nodig hebben.

Aangezien men minstens 50 vierkante meter dakisolatie moet plaatsen, zullen kleine woningen – vaak kleine arbeidershuisjes – niet in aanmerking komen voor de premie.

De huidige reeds bestaande dakisolatiepremies blijken minder te worden aangevraagd dan premies voor initieel duurdere ingrepen, zoals superisolerend glas en hoogrendementsketels.

Het zou dan ook verstandiger zijn om de bevolking beter en doelgerichter te informeren over de bestaande premies voor dakisolatie, alsook over hun financieel rendement. Om de doelstelling te halen zouden jaarlijks zo'n 65.000 daken geïsoleerd moeten worden, en in 2008 werden er slechts 20.000 premies aangevraagd. De nood aan meer toegankelijke informatie wordt hiermee zeker aangetoond.

In tweede instantie is het van groot belang om extra specifieke maatregelen te nemen om lage-inkomensgroepen meer bij te staan en aan te moedigen om dakisolatie te plaatsen, waarbij aandacht besteed wordt aan de prefinitanciering en persoonlijke begeleiding in de administratieve procedures die voor mensen in armoede vaak een doolhof vormen.

Ten slotte lijkt het mij ook beter om premies te besteden – blijkbaar is er geld beschikbaar en het is erg goed dat u die extra middelen hieraan wil besteden – aan het na-isoleren van bestaande buitengevels waar vandaag federale noch Vlaamse steunmaatregelen voor bestaan. Het zou beter zijn om dit op te nemen in het pakket van REG-maatregelen.

Wat is uw reactie op de kritiek van de SERV, mevrouw de minister? Waarom handhaaft u het voorstel om vanaf 2009 een extra premie van 500 euro voor dakisolatie te verlenen? Deze maatregel blijkt niet efficiënt te zijn, en dreigt perverse neveneffecten te genereren. Denk bijvoorbeeld aan het mattheuseffect: wie de premie het hardst nodig heeft, dreigt ze mis te lopen. Zou het budget waarin voor deze premie voorzien is, niet beter gebruikt worden voor andere REG-maatregelen, zoals degene die ik zonet heb opgesomd?

Wij vinden het voor alle duidelijkheid zeer positief dat er extra maatregelen worden genomen om rationeel energiegebruik te bevorderen, maar die maatregelen moeten natuurlijk zo efficiënt mogelijk zijn en moeten vooral gericht zijn op die doelgroep die ze op dit ogenblik het hardst nodig heeft.

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de Vlaamse Regering voorziet vanaf 2009 inderdaad in een nieuwe premie voor dakisolatie. Iedereen die minstens 50 vierkante meter dakisolatie plaatst in een bestaande woning, kan in aanmerking komen voor een premie van 500 euro. De maatregel werd opgenomen in de Septemberverklaring.

Op vraag van de Vlaamse Regering onderzocht de SERV de impact van de premie. De SERV onderschrijft in zijn advies de doelstellingen van de Vlaamse Regering om dakisolatie te stimuleren, maar voegt daar onmiddellijk enkele bedenkingen aan toe. Volgens de raad is het twijfelachtig of de premie veel extra energiebesparing oplevert. Bovendien betreft het een dure maatregel en bestaan er reeds premies en regelingen voor dakisolatie.

De SERV besluit dat de maatregel geen efficiënte besteding is van overheidsgeld. Er is sprake van overcompensatie en controle is moeilijk. Daarnaast zal de premie onvoldoende de gezinnen bereiken die de ondersteuning echt nodig hebben. Volgens de SERV volstaan de bestaande premies om de stap naar dakisolatie te zetten, als die beter bekend en bereikbaar zijn en anders worden georganiseerd.

In een reactie stelde u reeds, mevrouw de minister, dat de premies voor dakisolatie minder worden aangevraagd dan premies voor andere, initieel duurdere investeringen. Volgens u zijn er ingrijpende maatregelen nodig om de Europese energiebesparingsdoelstellingen te bereiken in Vlaanderen. De nieuwe maatregel moet dan ook gezinnen over de streep trekken om de stap te zetten, zo stelt u.

Mevrouw de minister, hoe staat u tegenover de kritiek van de SERV? Bevestigt het feit dat de huidige premies voor dakisolatie minder worden aangevraagd niet dat de premiestelsels te weinig bekend zijn? En moet dan inderdaad niet veeleer gewerkt worden aan de bekendheid van de huidige maatregelen, in plaats van een dure nieuwe maatregel te installeren?

In welke mate zult u rekening houden met de aanbevelingen van de SERV – de huidige premiestelsels beter op elkaar laten inspelen en de bevolking doelgericht informeren? Zult u ter zake initiatief nemen? Zult u de nieuwe dakisolatiepremie, ondanks de scherpe kritiek van de SERV, toch invoeren? Hoe motiveert u uw beslissing?

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik sluit me aan bij de opmerkingen en de vragen van de voorgaande sprekers. Het gaat inderdaad om een dure maatregel met relatief beperkte energiebesparende repercussies. De totale jaarlijkse kost is ook aan de hoge kant, namelijk 44 miljoen euro.

Een bijkomend probleem is dat men stilaan door de bomen het bos niet meer ziet. Er zijn zodanig veel premies dat je

al een expert moet zijn om alles terug te vinden. Het is voor Jan met de pet niet evident om in de wirwar van premies nog duidelijkheid te krijgen. Elke netbeheerder geeft bijvoorbeeld al een premie van 4 euro per vierkante meter voor aannemers en 2 euro per vierkante meter voor doe-het-zelvers. Er is een federale belastingvermindering voor energiebesparende investeringen van 40 percent. Er is een subsidie voor niet-belastingbetalers voor het uitvoeren van energiebesparende investeringen van 8 euro per vierkante meter.

Er is ook de Vlaamse renovatiepremie, die onder bepaalde voorwaarden werken subsidieert tot 30 percent. In diverse provincies zijn er provinciale renovatiepremiës. Er is een Vlaamse aanpassings- en verbeteringspremie die onder bepaalde voorwaarden een forfaitaire premie voor dakisolatie geeft van 1250 euro. En dan zijn er nog gemeentelijke premies voor dakisolatie. Er is, kortom, een waaier van diverse vormen van premies en subsidies. Het probleem is dat er wat te veel zijn en dat het voor Jan met de pet niet meer duidelijk is.

De ondergrens van 50 vierkante meter is hier al enkele keren vermeld. Door die ondergrens komen echt kleine woningen niet in aanmerking voor de premie. Ik heb dan ook vragen bij de sociale gerichtheid van de premie, wetende dat het voor 50 percent de economisch zwakkeren zijn die geholpen zouden moeten worden door deze maatregel. Ik vraag me af of dat dan wel mogelijk is.

De SERV stelt ook dat er te weinig aandacht wordt besteed aan de kwaliteit en de efficiëntie van de isolatie. Daar wordt in de tekst bijna niet aan gerefereerd. Ook dat is dus een lacune in het geheel. Voorts is ook de controle is heel onduidelijk. Ten slotte is er ook een concreet probleem van overcompensatie en van het verkwisten van overheidsgeld.

Mijn vragen zijn dan ook dezelfde als degene die mijn collega's reeds hebben gesteld, mevrouw de minister.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer De Klerck, de dakisolatiepremie is voor alle duidelijkheid een maatregel die intussen al voor de tweede keer door de voltallige Vlaamse Regering definitief is goedgekeurd. Uw partijgenoot Marino Keulen heeft dat dossier overigens ook op de tafel van de Vlaamse Regering gelegd. Het verwondert mij dan ook dat u stelt dat deze maatregel op niets trekt.

Collega's, het verbaast mij ook hier te horen dat deze maatregel relatief weinig energiebesparing met zich mee zou brengen. Dat is fout. Als je de rangorde maakt van wat het meest energie bespaart bij woningen, springt één maatregel eruit: de dakisolatie. Als je het dak van een modale woning goed isoleert, kun je op je factuur rechtstreeks tot 30 percent besparen.

Als we het eens zijn over dat uitgangspunt, moeten we eens kijken naar het bestaande landschap van premies en naar de premieaanvragen die worden ingediend. Vorig jaar heb ik een steekproef laten doen bij 1000 Vlamingen. Een investering blijkt hopeloos achterop te hinken, en dat is de dakisolatie. Om allerlei redenen stijgt het aantal investeringen in dakisolatie niet snel genoeg in vergelijking met verwarmingsketels en superisolerend glas.

Het Vlaams Energieagentschap heeft vorig jaar een energiebesparingsenquête gehouden. Daaruit blijkt dat 31 percent van de Vlaamse woningen niet over dakisolatie beschikt en dat 17 percent zelfs niet over dak- en zoldervloerisolatie beschikt. Ook het aandeel dak- en zoldervloerisolaties stijgt niet zo snel in vergelijking met andere investeringen. In vergelijking met 2001 stijgt dakisolatie van 66 naar 69 percent en zoldervloerisolatie van 48 naar 51 percent. Dat is weinig ten opzichte van de investeringen in dubbele en superisolerende beglazing en condensatieketels, hoewel de investeringskost groter is en je dus meer jaren nodig hebt voor je die investering terugverdient. Die zijn wel gestegen van 78 naar 89 percent. De versnelling gebeurt daar wel.

Je kunt ook kijken naar de bestedingen van het federale Energiebesparingsfonds en de premies voor niet-belastingbetalers. Die premie is vorig jaar ingevoerd. Het is ook een van de redenen dat het een beetje een oerwoud blijft. Er bestaat een federale belastingaftrek, maar er is een groep mensen die geen belasting betaalt, maar toch in een eigen woning wil investeren. Voor hen is die premie er gekomen, die geldt voor de drie prioritaire investeringen. Als je de premie bekijkt, zie je dat er wel geïnvesteerd wordt in superisolerend glas en de vervanging van de ketels, maar dat de dakisolatie ook daar achterop blijft hinken.

Mijnheer Glorieux, u wijst terecht op een aantal doelstellingen. In het Energierenovatieprogramma 2020 heeft de Vlaamse Regering vooropgesteld dat alle Vlaamse woningen tegen 2020 over dak- en vloerisolatie zouden beschikken. Dat betekent dat er per jaar 40.000 tot 60.000 woningen met een geïsoleerd dak of een geïsoleerde zoldervloer moeten worden uitgerust.

De cijfers die eind 2008 door de netbeheerders ingeleverd zijn, zijn schitterend. Het aantal aangevraagde premies is op twee jaar tijd verdriedubbeld. Het gaat goed vooruit. We zitten nu aan 20.000 geïsoleerde daken per jaar. Dat is omhooggegaan, maar we zijn nog helemaal niet aan de doelstelling. In 2006 werden, als je de premies bekijkt, 4661 daken geïsoleerd, in 2007 8861 en in 2008 een kleine 20.000. Er zijn dus nog inspanningen nodig.

Een eerste inspanning betreft de communicatie en sensibilisering. Dat hebben de drie vraagstellers terecht aangehaald. Als je daken wilt laten isoleren, moet je zorgen dat het aantrekkelijk wordt. Ik heb het woord 'sexy' al

gebruikt. Het moet populair worden, en mensen moeten er ook met elkaar over praten.

Zoals in de beleidsbrief is aangekondigd, komt er een communicatie over het Vlaamse Energierenovatieprogramma 2020 met als hoofdthema de dakisolatie. De campagne wordt opgebouwd uit een televisiespot, een radiospot, advertenties en een brochure. Danni Heylen zal worden voorgesteld als meter van het Vlaamse Energierenovatieprogramma 2020. Voor deze campagne wordt samengewerkt met de consultants bij de Bouwunie, de Gezinsbond, de Ouderenraad en de lokale en provinciale overheden. In het kader van de dakisolatiecampagne zullen reportages worden ontwikkeld. Het programma Huis aan huis op de regionale televisie zal er ook specifiek aandacht aan besteden.

In samenwerking met het beleidsdomein Wonen, de bevoegdheid van minister Keulen, wordt er een afzonderlijke folder gemaakt over de dakisolatiepremie. De dakisolatiepremie heeft twee luiken. De algemene premie enerzijds bedraagt 500 euro voor al wie zijn dak isoleert. Anderzijds is er de verhoogde premie en de integratie van de premie in de renovatiepremie, zoals die is uitgewerkt door Wonen. Daar is nog in verhogingen van de premie voorzien. Aan de communicatie zal dus veel aandacht worden besteed.

Voor de tweede inspanning ga ik dieper in op de premie zelf en op de kritieken die zijn geuit door de SERV, waaruit enkele onder u zaken gelicht hebben. Ik formuleer nogmaals het uitgangspunt. De SERV erkent dat tal van maatregelen gezinnen kunnen en moeten aanzetten tot energiebesparing in het algemeen en dak- of zoldervloerisolatie in het bijzonder. Volgens de SERV is echter niet duidelijk of meer van hetzelfde, dus het toekennen van een premie, wel de goede aanpak is. De SERV erkent wel dat de dakisolatiepremie absoluut kan bijdragen tot energiebesparing, vooral dan bij arme of kansarme gezinnen. De SERV heeft wel opmerkingen bij de efficiëntie en de effectiviteit van de maatregel.

De Vlaamse overheid heeft de bedoeling overheid om zo snel mogelijk zo veel mogelijk daken of zoldervloeren van isolatie te voorzien. Het maakt niet uit of het gaat om een grote of een kleine woning. De maatregel is zeer vlak. Er wordt 500 euro toegekend per geïsoleerd dak. Er zijn geen ingewikkelde berekeningen nodig, en er hoeven geen afzonderlijke aanvraagformulieren ingediend te worden. Een en ander gebeurt via de netbeheerder. De procedure moet snel en eenvoudig zijn om nog dit jaar zo veel mogelijk mensen te bereiken.

Er zijn al heel wat reacties geweest op het invoeren van de dakisolatiepremie als algemene maatregel, zowel bij de kabinetten van Wonen en Energie als bij het Vlaams Energieagentschap. Het effect dat we beoogden, met name een golf van interesse om daken te isoleren, is nu al

bereikt. Er wordt niet alleen gepraat over de premie zelf, maar ook over het nut en de efficiëntie van dakisolatie.

Er is lang nagedacht over de wijze waarop die premie zo efficiënt mogelijk kan worden toegekend. Binnen de regering werden een aantal voorwaarden gesteld. Het moest in eerste instantie een premie worden waarvoor geen twintig formulieren moeten worden ingevuld. De premie moet automatisch worden toegekend en moet een voldoende sensibiliserend effect hebben. We hebben dan ook gekozen voor het bestaande systeem van premieaanvragen. Bij alle netbeheerders in Vlaanderen kan een premie voor dakisolatie worden aangevraagd met eigen voorwaarden. Er heeft een overleg plaatsgevonden met de netbeheerders om ervoor te zorgen dat de technische voorwaarden bij het toekennen van de premie uniform zijn. Dat heeft als voordeel dat niemand een afzonderlijke aanvraag moet indienen. Wie de renovatiepremie aanvraagt, krijgt automatisch de extra premie voor dakisolatie of de verhoogde premie, afhankelijk van het inkomen.

We zijn tegemoetgekomen aan een aantal opmerkingen van de SERV. Het gaat om een forfaitaire subsidie van 500 euro. Ik denk dat die maatregel wel degelijk sociaal is. De kleinere woningen met kleinere dakoppervlakten krijgen verhoudingsgewijs immers meer ondersteuning dan de grotere woningen met grote oppervlakten. Voor de geïsoleerde dakoppervlakte is er een ondergrens ingebouwd om de kans op oversubsidiëring en misbruiken te beperken. Wie de aanvraag indient, kan uiteraard nooit meer krijgen dan de ingediende factuur. Dat stond niet in het eerste ontwerp. Wie nu via de netbeheerder een subsidie aanvraagt, krijgt de premie van 500 euro. Die subsidie wordt afgetopt op 500 euro. Wie dus een factuur indient van 600 euro en een subsidie krijgt van 200 euro van de netbeheerder, krijgt nog maximum 400 euro. Die aftopping was een aanbeveling van de SERV.

Om de kleinere woningen niet uit te sluiten, mag de ondergrens niet te hoog worden gelegd, aldus de SERV. We hebben een steekproefonderzoek gedaan om te bepalen wat de minimale oppervlakte is. Op basis daarvan is de ondergrens vastgelegd op 40 vierkante meter.

Voor de beschermde afnemers geldt een decretaal voorgeschreven premiesupplement van 20 percent. Voor doe-het-zelvers kan de premie oplopen tot 600 euro. Wanneer er wordt gewerkt met een geregistreerd aannemer kan de premie oplopen tot 1.000 euro.

Er is gekozen om geen onderscheid te maken tussen geregistreerde aannemers en doe-het-zelvers. Dat is niet gebeurd zonder reden. We hebben immers vastgesteld dat een bepaalde groep mensen die een oudere woning koopt, perfect zelf die dakisolatie kan aanbrengen. Er moet wel worden voldaan aan een aantal technische voorwaarden die zijn opgenomen in het reglement. We maken geen onderscheid omdat we een eenvoudige

premie zonder extra paperassen voor ogen hebben die vooral moet leiden tot meer geïsoleerde daken. Er moeten dan ook geen extra ambtenaren worden ingezet om na te gaan of aan alle mogelijke voorwaarden is voldaan. Het gaat om een eenvoudige premie die gebruik maakt van de bestaande premies, maar die een bonus- en multiplicatoreffect zou moeten hebben.

Ik zal de technische voorwaarden als bijlage bij het verslag (Handelingen) laten voegen.

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Dank u, mevrouw de minister, voor uw antwoord. Ons land heeft inzake het isoleren van woningen inderdaad een historische achterstand opgelopen. Gelukkig is er nu een inhaaloperatie aan de gang, maar die zal veel sneller moeten verlopen als wij onze internationale doelstellingen willen realiseren. Het zal ook sneller moeten omwille van het feit dat er energieschaarste optreedt, dat energie duurder wordt, enzovoort. Ook dat zijn evidente redenen om onze huizen veel beter te isoleren.

U zegt dat het, zeker in vergelijking met andere maatregelen waarvoor subsidies worden aangevraagd, nog altijd te traag gaat. Ik ben het volmondig met u eens. De vraag is alleen of deze premie de oplossing en de beste manier is. Ik stel in elk geval vast dat u intussen een aantal bemerkingen van de SERV in het voorstel hebt geïncorporeerd. Ik vind dat een heel goede zaak. Dat zal een zeer goede of op zijn minst een positieve bijsturing zijn.

U zegt terecht dat een degelijke dakisolatie een besparing van 30 percent kan opleveren. Dat potentieel moet dus zeker worden verzilverd. Maar daarnaast gaat er ook 25 percent van de energie verloren door de buitenmuren. Daarvoor bestaat op dit ogenblik geen enkele steunmaatregel, noch op federaal noch op Vlaams niveau. Nochtans is de sector van de na-isolatie van buitengevels vragende partij voor een sturend overheidsbeleid met premies. Daarin is momenteel in het energieplan tot 2020 jammer genoeg niet voorzien.

In samenspraak met die sector hebben we een voorstel van resolutie opgesteld. We hebben dit voorstel al partijbreed besproken met alle democratische fracties in het parlement. Ik heb jammer genoeg eergisteren van de heer de Kort het bericht gekregen dat zijn fractie besloten heeft om het voorstel van resolutie niet te steunen. Ik neem aan dat dit wellicht is gebeurd op aanwijzing van uw kabinet. Ik betreur dat op die manier een belangrijk potentieel voor energiebesparing niet wordt aangeboord.

Zelfs indien we de doelstelling zouden halen om de dakisolatie, het superisolerende glas en de hoogrendementsketels te subsidiëren, wat op zich al zeer goed zou

zijn, dan nog zullen we in 2020 moeilijk kunnen stellen dat we energiezuinige woningen hebben omdat een groot deel van de energie nog altijd via de buitengevels verdwijnt. Ook hiervoor vraag ik dus enige aandacht.

Mevrouw de minister, een tijd geleden hebt u voor mensen die moeite hebben om de maatregelen waarop ze recht hebben zelf te bekostigen het derdepartijfinancieringssysteem uitgewerkt. Daarin is in eerste instantie The Royal Bank of Scotland als enige meegegaan. Ik had graag eens een overzicht of evaluatie gehad van hoe dat systeem tot nu toe heeft gewerkt en tot welke resultaten het al heeft geleid.

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mevrouw de minister, dank u voor het antwoord. Ik ben het er uiteraard mee eens dat er wordt geïnvesteerd in dakisolatie en ook dat er wordt geïnvesteerd om de energiedoelstelling te halen. Ik ben ook blij dat u rekening hebt gehouden met de opmerkingen van de SERV. U hebt een aantal zaken aangepast. Dat is positief.

Er wordt best geopteerd voor een efficiënte besteding van het overheidsgeld. Die bestedingen moeten kunnen worden gecontroleerd, misbruiken moeten worden tegengegaan. Aan dat laatste is intussen blijkbaar een mouw gepast.

Mevrouw de minister, mijn vraag blijft of men echt 44 miljoen euro moet besteden aan een nieuwe maatregel die weinig bijkomende energiebesparing oplevert. Ik heb het niet over de dakisolatie zelf, maar over de maatregel. Ik blijf erbij, mevrouw de minister, dat er al premies en maatregelen bestaan die nu al zeer rendabel zijn. Ik denk aan de premies voor netbeheerders en aan de fiscale aftrek. Ik stel nog altijd voor om de bestaande premies beter bekend te maken in plaats van die nieuwe maatregel uit te vaardigen, en om de huidige woon- en energiem Premies beter op elkaar te laten inspelen. U zult pas dan het gewenste effect bereiken: mensen aanzetten tot het isoleren van hun dak.

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mevrouw de minister, het betreft een goede maatregel met het oog op duurzame en goed geïsoleerde woningen. Dat betekent echter niet dat er geen bijstellingen mogelijk zijn. In die zin moet mijn vraag worden begrepen. Niemand heeft vooraf de kennis in pacht opdat alles meteen juist zou zijn.

De minister heeft het in haar antwoord trouwens zelf onderstreept. In het kader van het advies van de SERV zullen een aantal aanpassingen worden aangebracht. In het advies van de SERV staat letterlijk te lezen dat deze maatregel relatief beperkte energiebesparende repercussies zou hebben. Ik heb dat niet zelf beweerd. Ik heb gewoon het standpunt van de SERV naar voren gebracht. Dat is nu uitgeklaard.

Het is in elk geval positief dat de communicatie en de informatieverstrekking goed zullen worden uitgewerkt. De minister heeft hier heel wat aandacht aan besteed. Dat maakt me heel gelukkig. Ik hoop dat die informatie ook in functie en op maat van de verschillende doelgroepen zal worden verstrekt. Daar is, niet enkel met betrekking tot energiebesparende maatregelen, in het verleden tegen gezondigd. Het is duidelijk dat niet elke doelgroep dezelfde is. De verschillende doelgroepen moeten elk op een andere manier worden benaderd.

De minister heeft het over een oerwoud van premies gehad. Ik heb daar in mijn vraagstelling zelf ook op gealludeerd. Dat is een probleem. Sommige mensen laten zich zelfs door de hoeveelheid premies afschrikken. Ik kijk zelf geregeld op de site www.premiezoeker.be. Op die site staat een mooi overzicht in functie van de verschillende gemeenten. Voor veel mensen is dat positief. Op andere mensen heeft dat dan weer een omgekeerd effect. Ze vragen zich af wat ze met al die premies moeten aanvangen en waar ze terecht kunnen. Moeten ze zich tot de federale overheid, het Vlaamse Gewest, het provinciebestuur of hun eigen gemeente wenden? Dat is niet evident. Om die reden worden in heel wat gemeenten premieavonden georganiseerd. Tijdens die avonden wordt getracht alle mogelijkheden voor een gemeente op een bevattelijke manier uit te leggen. Dat is zeer positief en ik hoop dat de gemeenten verder die weg zullen inslaan.

Het is eveneens positief dat de minister op een aantal punten van het advies van de SERV wil ingaan. Er komt een correctie van de overcompensatie. We moeten rekening houden met het aftoppen. Daarover mogen geen misverstanden ontstaan. De bepaling over 50 vierkante meter wordt opnieuw gescreend. Een aantal mensen hebben dat reeds opgemerkt. Het resultaat is effectief dat we beter naar 40 vierkante meter zouden gaan.

Aangezien de minister rekening wil houden met onze opmerkingen, dank ik haar voor haar antwoord.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Wat het rendement betreft, wil ik herhalen dat ik het niet met de SERV eens ben. Volgens de SERV zal het besparingseffect gering zijn. We kiezen voor een dakisolatiepremie om de mensen een laatste zetje te geven. We sporen hen aan hun daken te isoleren. Indien de cijfers met betrekking tot de dakisolatie even sterk zijn gestegen als de cijfers met betrekking tot de ketels of tot het superisolerend glas, zouden we die maatregel niet hebben genomen. Dit komt niet zomaar uit de lucht gevallen. Uit onderzoek is gebleken dat de dakisolatie achterblijft.

Ik begrijp de opmerking van de heer De Craemer. Hij heeft vragen bij het rendement van een premie van 500 euro. Het is echter alles of niets. De toekomst zal me

gelijk of ongelijk geven. Ik ben overtuigd van het nut van de focus die de Vlaamse Regering dit jaar op dakisolatie legt. Ik hoop dat de premiepot snel leeg zal zijn. Dat zou immers aantonen dat de premie van 500 euro de dakisolatie aanzwengelt. We willen dat de daken effectief worden geïsoleerd.

We hebben onderzocht waarom de mensen dat niet goed zien zitten. Mijn ouders wonen in een woning uit de jaren 60. Zij vinden die nog relatief nieuw. Ze vinden dat ze hun verwarmingsketel hebben vernieuwd. Dat is ondertussen 26 jaar geleden. Het dak is wat het is. Ze zien het niet goed zitten om hun zolder leeg te maken.

De premie bedraagt 500 euro en niet 5 euro per vierkante meter of zo. We mogen het effect van die eenvoudige premie niet onderschatten. We kunnen mensen die het nu niet zien zitten op die manier overtuigen. Er zijn geen bijkomende paperassen. De aanvraag is eenvoudig.

De heer Glorieux vindt het jammer dat we met betrekking tot muurisolatie geen gelijkaardige premie toekennen. Het rendement van die mogelijke maatregel is onderzocht. Hierover wordt binnen het kader van het Energieneovatieprogramma 2020 nog overleg gepleegd. Indien we ondersteuning bieden, moeten we ook weten wat het rendement is. Ik heb ooit een lijst met mogelijke investeringen op het vlak van hernieuwbare energie opgesteld. Het rendement van deze maatregel is nog niet ten volle bewezen. We onderzoeken dit momenteel. Dat is allicht de reden waarom uw voorstel van resolutie momenteel niet wordt gesteund. We zullen zien wat deze maatregel in de toekomst zal bieden.

We hebben voor eenvoud gezorgd. Ik heb naar een oerwoud verwezen omdat het natuurlijk eenvoudiger zou zijn indien we de fiscaliteit volledig zouden kunnen regelen. We moeten de belastingaftrek corrigeren. We zitten met gemeentelijke en provinciale premies. Indien de gemeenten en de provincies zouden besluiten hun dakisolatiepremie in functie van onze premie van 500 euro te heroriënteren, zou ik daar geen probleem mee hebben. Het zou alles eenvoudiger maken. We moeten hen echter de vrijheid bieden premies toe te kennen.

Onze website is goed georiënteerd. Bezoekers kunnen op basis van een postcode zoeken welke premie ze waar moeten aanvragen. We hebben de gemeentebesturen een brief gestuurd. De folder zal ook worden doorgestuurd. Het is de bedoeling dat ze de dakisolatiepremie actief promoten. We zullen al het mogelijke doen om ons doel, het isoleren van daken, te bereiken.

Mijn slotopmerking betreft het rendement. Ten tijde van de invoering van de premie voor niet-belastingbetalers is heel wat kritiek geuit. Als ik me niet vergis, heeft de heer Glorieux toen gevraagd of dit wel de juiste doelgroep is. Het gaat hier immers om de meest kwetsbare

groep. Hij heeft de vraag gesteld of die mensen wel een eigen woning hebben. Op dit ogenblik ontvangt het Vlaams Energieagentschap dagelijks 50 premieaanvragen van niet-belastingbetalers. Dat is veel meer dan we initieel hadden gedacht. Dit is dan ook een voorbeeld van een maatregel die meer succes heeft dan we hadden verwacht. Het door de heer Glorieux aangehaalde energierenovatiekrediet is minder succesvol. Die maatregel is niet aangeslagen.

Als we de premieaanvragen door niet-belastingbetalers bekijken, merken we trouwens iets vreemds op. Ze vragen die premie vooral voor ketels en minder voor dakisolatie aan. Ze beschikken over andere financieringsmogelijkheden.

Bij aanvang dachten we dat het een soort Siamese tweeling zou zijn en dat mensen zowel het ene als het andere zouden aanvragen. Dat is niet zo. De premie voor niet-belastingbetalers is een ongelooflijk succes. Het renovatiekrediet heeft een veeleer beperkte impact.

Ik heb u een evaluatie beloofd. Ze loopt nu op haar einde. We zullen kijken hoe we daar verder mee moeten omgaan.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de minister, ik vind natuurlijk dat de distributienetbeheerders, maar ook de duurzaamheidsambtenaren in de gemeenten een heel grote rol kunnen spelen. Uit bezorgdheid en sympathie voor u wil ik u toch ook zeggen dat de SERV de laatste tijd nogal onbarmhartig is voor u. Gisteren was er in deze commissie een gedachtewisseling over de evaluatie van de energieprestatieregelgeving voor gebouwen. De kritiek was nogal scherp. Misschien zou het goed zijn te anticiperen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de toepasbaarheid van golfenergie

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mijnheer de voorzitter, als kind van de zee stel ik graag de vraag over golfenergie, en ik heb het dan niet over de sport. Golfenergie is, net zoals wind- en zonne-energie, een type hernieuwbare en groene energie. Bij golfenergie wordt de energie van de oppervlaktegolven op de oceaan opgevangen. Met speciale golfenergieconvertoren kan de op- en neergaande beweging van de golven omgezet worden in mechanisch vermogen en elektriciteit.

Naar golfenergie werd onderzoek verricht, onder andere door de vakgroep Civiele Techniek van de Universiteit Gent. Hieruit blijkt dat elektriciteit uit golven geen droom is. Golfenergie biedt zelfs een aantal voordelen ten opzichte van windenergie. Zo is de hoeveelheid water die nodig is om een bepaalde hoeveelheid energie te winnen, beduidend kleiner dan de hoeveelheid lucht die nodig is om dezelfde hoeveelheid energie te winnen met een windmolen. Dat heeft als gevolg dat een installatie om golfenergie op te wekken ook veel kleiner is dan de grootte van een windmolenpark. Ook als er geen wind is, zijn er doorgaans wel nog golven. Bovendien steken de installaties voor golfenergie gewoonlijk slechts enkele meters boven het waterpeil uit, waardoor de visuele pollutie minder is dan bij windmolens.

Uit onderzoek blijkt dat het Belgisch continentaal plat niet echt gunstig gelegen is voor heel hoge en dus energierijke golven. Zo ligt het vrij ingesloten in het zuiden van de Noordzee, zodat de golven niet ongestoord kunnen aangroeien. Bovendien bevinden er zich voor de Belgische kust tal van zandbanken en ondieptes, die dus ook een belangrijke hinderpaal betekenen voor de groei van zeegolven. Dit alles zorgt er voor dat de beschikbare golfenergie voor de Belgische kust slechts de helft is van de beschikbare energie voor de Nederlandse kust en zelfs maar een vijfde van de beschikbare energie voor de kust van Noorwegen. Uit onderzoek blijkt echter dat zelfs een verkleinde versie van de meest geschikte convertoren dubbel zoveel energie zou kunnen opleveren als het windmolenpark op de Thorntonbank, die begin dit jaar aangelegd werd.

Mevrouw de minister, heeft de Vlaamse Regering onderzoek laten verrichten naar golfenergie? Zo ja, wat zijn de bevindingen? Heeft de Vlaamse Regering een vergelijkende studie gedaan tussen de productiviteit van windmolenenergie en de productiviteit van golfenergie? Indien ja, is het voordelig om golfenergieconvertoren te installeren voor de Vlaamse kust, gelet op de al vermelde voordelen van golfenergie ten opzichte van windmolenenergie? Geeft de Vlaamse Regering financiële steun om verder onderzoek mogelijk te maken? Wat is de kostprijs om golfenergie op te wekken?

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mevrouw de minister, net zoals bij de voorgaande discussie gaat het niet om een keuze tussen het een of het ander, maar om beide. Het gaat hier niet om offshorewind of getijden- of golfslagenergie. De situatie waarin we zitten, maakt dat we het ons niet kunnen permitteren om om het even welk potentieel niet volop te benutten. We moeten dus volop werk maken voor die offshorewindenergie en ernstig onderzoeken in welke mate golfslag- en getijdenenergie in het Belgisch deel van de Noordzee op een rendabele manier kunnen worden

opgewekt. Op dit ogenblik wordt een heel getijden- of golfslagpark opgestart in het Verenigd Koninkrijk.

Het lijkt me noodzakelijk en zeer verstandig om na te gaan wat de mogelijkheden zijn. Op dit ogenblik gaat het echter nog altijd om federale materie. Ik weet niet in welke mate u enige invloed kunt uitoefenen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer de voorzitter, collega's, het Vlaams Energieagentschap volgt de ontwikkelingen inzake nieuwe energietechnologieën van zeer nabij op. Wat betreft golfenergie zijn momenteel nog weinig gegevens beschikbaar betreffende de technische en economische karakteristieken onder reële omstandigheden van projecten op werkelijke schaal. Het gaat immers om een nieuwe technologie waarvoor verschillende uitvoeringsvormen momenteel worden onderzocht om een technisch-economisch beste techniek te selecteren. De toegepaste installaties zijn erg uiteenlopend en vaak enkel als labo- of schaalmodel uitgewerkt. Momenteel is men prototypes en een aantal eerste projecten op industriële schaal aan het testen. Dat gebeurt vooral door bedrijven en onderzoeksinstituten in die regio's met de beste toepassingsmogelijkheden, zoals Noorwegen, Portugal en Schotland.

Ook voor de toepassing op het Belgisch continentaal plat zijn onderzoeken verricht door de Vakgroep Civiele Techniek van de Universiteit Gent. Een artikel over de eerste bevindingen is gepubliceerd in het Ingenieursblad van mei 2006, te raadplegen op <http://www.vliz.be/imisdocs/publications/100371.pdf>. Een verdergaand doctoraalonderzoek is bezig. Uit de voorlopige resultaten blijkt dat golfenergie nog een factor twee tot drie duurder zou zijn dan offshorewindenergie. Als de resultaten van de meest efficiënte prototypes zich zouden bevestigen onder reële omstandigheden op het Belgisch continentaal plat, dan zou golfenergie een voordeel kunnen hebben, namelijk dat er tot twee maal zoveel energie op dezelfde oppervlakte kan worden geproduceerd als uit windenergie. Ik zeg wel 'als', maar ik vind het goed dat het wordt onderzocht.

Vanuit het Vlaams Energieagentschap is geen steun toegekend voor onderzoek of projecten met betrekking tot golfenergie. De bevoegdheid over het Belgisch continentaal plat hoort immers toe aan de federale overheid. Wij volgen de ontwikkelingen op de voet omdat het een techniek is die in de toekomst wel kan worden aangeboden.

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik dacht dat er inderdaad niet veel gegevens beschikbaar waren. Ik weet wel dat

een aantal wetenschappers van het Vlaams Instituut voor de Zee in Oostende ermee bezig zijn. Ze gaan na of de toepassingen die in andere delen van Europa opgestart zijn, vaak in pilootprojecten, ook in Vlaanderen kunnen worden toegepast.

In het kader van het mathematisch model van de Noordzee zijn er een aantal deeldisciplines waarin golfenergie is verwerkt. Ook daar moet bijkomende aandacht aan worden besteed.

Ik volg uw redenering dat golfenergie twee tot driemaal duurder zou zijn dan offshorewindenergie. In het begin zijn pionierstechnieken vaak veel duurder, maar als de vraag groter wordt en de productiviteit groter wordt, dan zullen hopelijk de kosten dalen. Wij volgen dit van nabij op.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick De Klerck tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de mogelijkheden van piëzokristallen voor het opwekken van stroom

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, de laatste tijd wordt in steeds meer toepassingen gebruik gemaakt van het zogenaamde piëzokristal. Zo worden bijvoorbeeld veel aanstekers gevuld met een piëzokristal. In de auto-techniek wordt het piëzokristal in stijgende mate gebruikt in onder andere inspuitsventielen.

Volgende maand wordt in het buitenland een proefopstelling uitgetest, waarbij auto's stroom opwekken. Het principe gaat uit van het omzetten van druk in stroom, en andersom. Het betreft een techniek met bovendien een lang leven: het piëzokristal slijt namelijk niet snel. Via de wioldruk van voorbijrijdende auto's wil men stroom opwekken.

In het noorden van Israël werd een proefstrook van honderd meter in speciaal asfalt aangelegd, waarin dergelijke kristallen zijn verwerkt. Het project werd ontwikkeld door de Technion-universiteit in Haifa. Auto's die er over deze strook rijden, drukken de kristallen in en er wordt stroom opgewekt. Voorwaarde is dat het wegdek elektrisch geïsoleerd is en dat er adequate stroomafnemers worden vastgehecht. Indien het experiment lukt, verkrijgt men uit een kilometer vierbaansweg tot 400 kilowatt stroom.

Gezien de grote autobereikbaarheid van Vlaanderen, biedt deze techniek misschien groene perspectieven.

Mevrouw de minister, is de Vlaamse Regering op de hoogte van de mogelijkheden van deze nieuwe technologie? Wordt die reeds experimenteel in Vlaanderen toegepast? Wordt een experiment op korte termijn overwogen? Wat is de kostprijs van een dergelijke vorm van energie?

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mevrouw de minister, mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik ben blij verrast door de interesse die er de laatste tijd is voor allerlei vormen van hernieuwbare energie. Dat is een heel goede evolutie. Als wij Vlaanderen op termijn op de kaart willen zetten, dan is dit een sector die op lange termijn veel meer toekomstperspectieven biedt dan de logistieke sector.

Het is belangrijk dat alle mogelijke vormen van hernieuwbare energie zo snel mogelijk worden onderzocht, worden ontwikkeld, op punt worden gesteld en ingang vinden.

Ik heb onlangs gelezen dat er in Amsterdam zelfs een discotheek is met piëzokristallen in de vloer. Door het dansen en het stappen op de vloer wordt er energie opgewekt voor de muziekbboxen en de spots in de zaal. Ik weet niet of zo'n installatie aangewezen is in het parlement. In elk geval biedt het hier en daar enkele toepassingsmogelijkheden. Ik ben benieuwd te horen of er in Vlaanderen enige ervaring mee is en of er onderzoek naar gebeurt.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Geachte leden, het is inderdaad de voormiddag van de nieuwe dingen. Het is ook voor mij interessant om die eens te bekijken.

Mijnheer De Klerck, deze nieuwe techniek werd in de autopers inderdaad voorgesteld als afkomstig van de Technion-universiteit te Haifa in Israël. Mijn kabinet heeft de website van de universiteit uitgevlooid en vond daar niet veel over terug. Ook als we bekijken wat er allemaal op stapel staat, vinden we daar niet onmiddellijk iets over terug.

Daarom vraag ik me af of we dat voorstel al ernstig kunnen overwegen om bruikbare elektriciteit op te wekken, of dat het voorlopig veeleer gaat over een gadget of droombeeld over een energietoekomst met dit materiaal. Misschien is het een idee uit een proefschrift van een student. Daar heb ik op dit ogenblik geen verdere informatie over. Het tijdsbestek was ook niet zo groot om daar grondig over na te denken.

Bovendien kan men er een aantal opmerkingen bij maken, omdat elke omzetting van energie in een andere

energievorm gepaard gaat met verliezen. Energie wordt nooit opgewekt, maar altijd getransformeerd uit een andere energievorm. De energie moet in dit geval van de automotoren komen. Een automotor heeft doorgaans een bijzonder slecht energetisch rendement, zodat op deze wijze elektriciteit opwekken voor normaal gebruik zeer moeilijk te verantwoorden zou zijn. Er moet bovendien nog een omzetting gebeuren via de banden die evenmin een hoge conversiegraad hebben. Daarenboven ligt het energetische rendement van piëzo-elektriciteit omwille van zijn hoge interne elektrische weerstand, zeer laag. Er zijn heel wat redenen om zeer voorzichtig te zijn met het enthousiasme daarvoor.

Elektrische toepassingen die gebruik maken van het piëzo-elektrisch effect zullen daarom enkel in heel specifieke gevallen kunnen worden gebruikt, namelijk daar waar vooreerst het benodigd vermogen heel klein is en de kosten voor het opwekken ervan geen belang hebben. Die techniek wordt vandaag niet in Vlaanderen toegepast en er worden, onder andere omwille van de hoge investeringskosten, vanwege de Vlaamse overheid ook geen experimenten overwogen.

De voorzitter: De heer De Klerck heeft het woord.

De heer Patrick De Klerck: Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. We moeten alle alternatieve vormen van energie zeker bekijken. Daarom zijn ze niet allemaal valabel, maar ze verdienen zeker onze aandacht. Toen ik dit las, vond ik het een zeer innovatief idee, vandaar ook mijn vraag om daarover te durven denken. Dat kan nooit slecht zijn, want grote uitvindingen zijn in het verleden op die manier breed verspreid.

In het artikel stond ook duidelijk dat het vaak wordt toegepast in aanstekers. Er zijn heel wat toepassingen, niet alleen op het vlak van de autotechnologie. Daarom dacht ik dat het misschien wat potentie had, maar er is te weinig onderzoek gebeurd tot op vandaag. Een gematigd enthousiasme om het op te volgen, is misschien niet slecht. Als het proefproject in Haifa inderdaad een succes zou zijn, kunnen we er nog eens op terugkomen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

BIJLAGE

Bijlage bij de gekoppelde vragen over dakisolatie

achtergrond

Afsprakennota van 19/9/8 : “Volgende bijkomende maatregelen worden ingeschreven in de begroting 2009: (...) 50 mln. (waarvan 50 mln. in beleidskredieten en 30 mln. in betaal-kredieten) voor energiebesparende investeringen in private woningen (meer specifiek isolatie-premies voor daken en zolders + energiescans (...))”

- 5M€ voor energiescans
- 1M€ voor energiesnoeiers
- 44M€ voor dakisolatiepremie

Septemberverklaring van 22/9/8 : “Vanaf 2009 geven we eenieder die investeert in dakisolatie een premie van 500 euro.”

- elke Vlaamse wooneenheid: woningen, appartement, buitenverblijven en dergelijke
- iedere Vlaming: zowel eigenaars als huurders
- elke investering: zowel dak als zoldervloer (de randvoorwaarden zijn dezelfde als bij bestaande premies)
- elke uitvoering: zowel door doe-het-zelvers als met geregistreerd aannemers
- een vast bedrag van 500€ dat voor beschermde afnemers met 20% verhoogd wordt tot 600€ (zoals bepaald bij REG-decreet van 2 april 2004)

BVR

- “Vanaf 2009 verleent elke netbeheerder een premie aan een huishoudelijke eindafnemer die vanaf 1 januari 2009 het dak of de zoldervloer van zijn woning, die op het elektriciteitsnet werd aangesloten voor 1 januari 2006, heeft geïsoleerd.”
 - Het gaat dus om huishoudens, niet om overheden, ondernemingen of verenigingen, al wordt uitdrukkelijk bepaald dat ook verenigingen, lokale overheden, sociale huisvestingsmaatschappijen en dergelijke voor de premie in aanmerking komen, als het gaat om het uitvoeren van dak- of zoldervloer-isolatie in (door)verhuurde woningen.
 - De premie geldt niet met terugwerkende kracht, voor factuurdatum op 1 januari 2009.
 - De premie geldt niet voor (EPB-plichtige) nieuwbouw, vanaf aansluitingsdatum op 1 januari 2006.
 - Isolatie van daken van tuinhuisen, duiventillen, koterij en dergelijke komt niet in aanmerking.
- Het isoleren dient te gebeuren volgens de bij de netbeheerders geldende randvoorwaarden. Zo bedraagt de warmteweerstand (R-waarde) 3 vierkante meter Kelvin per Watt. Het gebruik van riet en folie wordt uitgesloten.
- Bijkomend wordt als voorwaarde gesteld dat het gaat om niet minder dan 40m².
- Per woning wordt slechts één keer een premie verstrekt.
- De premie bedraagt 500 €, of 600 € voor beschermde afnemers die als doe-het-zelver dak- of zoldervloerisolatie plaatsen, en wordt uitgekeerd vanuit VEA.
- Beschermde afnemers en afnemers die in aanmerking komen voor de Verbeterings- en AanpassingsPremie, en met een geregistreerd aannemer werken, krijgen vanuit Wonen Vlaanderen bijkomend 100, 300 of 500 € premie vanaf 40, 100 respectievelijk 150m².
- Tevens worden door netbeheerders kosteloos ter beschikking te stellen energie- en opvolgscans voorzien, 1 per 200 huishoudens in 2009 en 1 per 100 huishoudens in 2010, aan 200 € per stuk.
- Voor communicatie zijn budgetten en initiatieven voorzien.

